

<https://www.ambebi.ge/article/22861-qmastsavleblebsa-da-mostsavleeb-sacdeli-bocvrebivith-nu-eqceviang/>

"მასწავლებლებსა და მოსწავლეებს საცდელი ბოცვრებივით ნუ ექცევით!"

23:15 / 02-07-2010

გეშმარიტი განათლება განვითარებული გონებისა და განვრთნილი მნე-ხასიათის ერთმანეთთან შეუღლებაა", - ამბობდა ილია ამ მეტად მნიშვნელოვანი და სათუთი სფეროს პრობლემებზე საუბრისას, რომელიც ამჟამად ექსპერიმენტთა პოდიგონად იქცა.

განათლების რეფორმის საკითხებზე გვესაუბრება საქართველოს პედაგოგთა და მეცნიერთა თავისუფალი პროფკავშირის პრეზიდენტი მანანა ღურჭუმედიძე.

- მომავალი წლის სექტემბრიდან საჯარო სკოლების სავადლებულო ბრენდირება - მათთვის ვარსკვლავების მინიჭების პროცესი იწყება, რომლის მიზანი, განათლების სისტემის მესვეურთა განცხადებით, სკოლებს შორის კონკურენტული გარემოს შექმნაა...

- სახელმწიფო ვადლებუდია, ყველა მოქალაქეს ხარისხიანი განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობა მისცეს. ასე რომ, იმ მოსწავლეების მშობლების წინაშე, რომლებიც ისწავლიან 6-ვარსკვლავიან სკოლაში, როცა ქვეყანაში ბევრი 7-ვარსკვლავიანი სკოლა იარსებებს, სახელმწიფო იქნება პასუხისმგებელი. ჩვენ ხედისუფლებას ვპირდებით, რომ მოსწავლეებსა და მათ მშობლებს, ვისი უფლებებიც შეიდახება, დავეხმარებით სარჩელების მომზადებაში, რადგან ამ შემთხვევაში დაირღვევა კონსტიტუციის მოთხოვნა, რომ ყველა მოქალაქეს თანაბარი და ხარისხიანი განათლების მიღების შესაძლებლობა ჰქონდეს.

გაუგებარია, რას გულისხმობენ კონკურენციასა და ვარსკვლავებში, განათლების სისტემა ხომ მომსახურების სფეროა, რომელიც მოქალაქეების მიერ გადახდილი გადასახადებით ფინანსდება... თუმცა, ყველამ კარგაც ვიცით, რამდენად უბრუნვედყოფს დღევანდელი სკოლა მომავალი თაობისთვის ღირსეული განათლების მიღებას... ჩემი აზრით, ეს არის მცდებობა, განათლების სისტემაში არსებული პრობლემები მასწავლებლებსა და მათ დაბად კვადიფიკაციას გადააბრადონ. სინამდვილეში კი, განათლების სისტემაში ინსტიტუციური პრობლემებია.

საინტერესოა, წყადტუბოს რაიონის სოფელ ცხუნკურის სკოლამ ვის გაუწიოს მეტოქეობა? და თუ ამ სოფლის მცხოვრები გაიგებს, რომ ბანოჯაში უკეთესი 10-ვარსკვლავიანი სკოლაა, როგორ წაიყვანს იქ თავის შვილს?! დავფიქრდეთ, საქართველო ხომ მართო თბილისი არ არის?! ცვდილებების განხორციელებისას ყველაფერი უნდა გავითვადისწინოთ, საცდელი ბოცვრები არც ჩვენი მოსწავლეები არიან და არც - მასწავლებლები! განათლების სისტემამ მხოლოდ ხელი კი არ უნდა შეუწყოს მოქალაქის აღზრდა-განათლებას, არამედ თვითონ უნდა უბრუნვედყოფს ეს პროცესი.

- პედაგოგთა ეთიკის კოდექსით, მასწავლებლებს, რიგ აკრძალვებთან ერთად, თავიანთი მოსწავლეების რეპეტიტორობა ეკრძალებათ.
- მიმაჩნია, რომ როცა მასწავლებელი თავის მოსწავლეებს ამბადებს, ეს ინტერესთა კონფლიქტია, თუმცა, ეს საკითხი ეთიკის კოდექსით კი არა, იმ ხელშეკრულებით უნდა დარეგულირდეს, რომელიც მასწავლებელთან იდება.
- რეფორმის შემდეგ, შემცირების ნაცვლად, რეპეტიტორობა არმია სულ უფრო იზრდება. რით ახსნით ამას?
- რეპეტიტორობა რიცხვი ორჯერ გაიზარდა. თუ 3 წლის წინ მოსწავლეთა 40 პროცენტი ემზადებოდა, ახლა 85 პროცენტი დადის რეპეტიტორობაზე. ეს ჩემი მონაცემი არ არის, შეგიძლიათ მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრის ვებგვერდზე იხილოთ. ამის მიზეზი კი არის ის, რომ სკოლებში სწავლა-აღზრდისთვის შესაბამისი პირობები არ არის შექმნილი.

ამ პრობლემის გადაჭრას ახლა ადმინისტრირების გამკაცრებით ცდილობენ, რის შედეგადაც, კვალიფიციური მასწავლებლები სკოლას დატოვებენ, რადგან ადამიანს ღირსეული შრომისთვის მოტივაცია სჭირდება - ხელფასი და აღიარება. ჩვენი მასწავლებლების უდიდესი ნაწილი მოწოდებით პედაგოგია, მაგრამ როცა შინ მშვიდი შვილები გველოდებიან, მაღარ მატერიალზე ძნელია ფიქრი.

ფაქტია, სახელმწიფო არ აფინანსებს სკოლებს სათანადო დონეზე. დღეს თბილისში აბიტურიენტის მომზადება ერთ საგანში 1000-დოლარამდე ღირს, ხოლო სკოლაში ერთი მოსწავლისთვის გამოყოფილი ვაუჩერი წელიწადში მხოლოდ 350 ღირს! როგორ უნდა გადაუხადოს სახელმწიფომ ამ თანხით ხელფასი, სულ მცირე, 8 მასწავლებელს?! იმის გათვალისწინებით, რომ ხელფასიდან 20 პროცენტი საშემოსავლო გადასახადია.

ასევე უნდა დაფაროს კომუნალური და ადმინისტრაციის ხარჯი. ნორმალურ ქვეყანაში რეპეტიტორი არსად არის. ახლახან ჩვენთან სტუმრად ჩამოსურმა ამერიკელმა პედაგოგებმა ბესტაფონში ჩვენს მასწავლებლებთან შეხვედრაზე თქვეს, რომ სკოლაში, გაცვეთილების შემდეგ, კერძო პრაქტიკა ჰქონდათ. გაირკვა, რომ სკოლის დირექცია მათ დამატებით თანხას უხდის, რათა დაბადი აკადემიური მოსწავლის ბავშვები ამეცადინონ. ასე რომ, განათლების სისტემაში პროგრესულ ცვლილებებზე საუბარი ცარიელ სიტყვად დარჩება ფინანსების მოზიდვის გარეშე.

- განათლების სამინისტროს წარმომადგენლები ამბობენ, რომ ყველა პედაგოგის საათობრივი განაკვეთის 18 საათამდე შევსების შემდეგ, მათი ხელფასიც გაიზრდება, რაც, ბუნებრივია, მასწავლებელთა რიცხვის შემცირების ხარჯზე მოხდება...

- ამ ცვლილების მომხრეები აცხადებენ: ბოლოს და ბოლოს, ეს თანხა სკოლაში არ რჩებაო? საქმეში ჩაუხედავი ადამიანი მათ შეიძლება დაეთანხმოს კიდევ, მაგრამ, რეალურად, პედაგოგების შემცირების საკითხი მას შემდეგ დადგა, რაც მათ სახელმწიფომ ჯანმრთელობის დაზღვევისთვის ვაუჩერი გამოუყო. ამრიგად, თუ 20 ათას მასწავლებელს დაითხოვენ სკოლებიდან, ამით 6 მილიონ ღირს "გამოათავისუფლებენ".

ეკონომიკის მინისტრმა პირდაპირ თქვა: განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო 25 მილიონ ღირს დაზოგავსო, ხოლო განათლების მინისტრი აცხადებს, რომ

დიდი ქაღალტების სკოლებში მანდატურების შესვრას, სათვართვარო კამერების დაყენებასა და ა.შ. დააფინანსებს. ვფიქრობ, ყველაფერი ნათელია. მასწავლებლების რიცხვის ასე, ხელოვნური შემცირებით სწავლის ხარისხი ნამდვირად ვერ ამალდდება.

ამასთანავე, ჯერ კიდევ ძალაშია განათლების მინისტრის 2005 წლის ბრძანება #576, სადაც შავით თეთრზე წერია, რომ მასწავლებელს აქვს უფლება, თუნდაც ერთი საათი ჰქონდეს სკოლაში. ჩემი აზრით, 15-20 ათასი პედაგოგი გათავისუფდება სკოლებიდან, ისევე როგორც ბიბლიოთეკარები, ექთანები და ა.შ.

- დიდი ხმაური მოჰყვა თქვენს განცხადებას, რომ განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის, შაშკინის მიერ სკოლების ღირექტორთა შეკრებაზე გაკეთებული განცხადების შემდეგ, თქვენი ორგანიზაციის ანგარიშზე საწევრო გადასახადები აღარ ირიცხება...

- ბოლო სამი წელიწადია, ცდილობენ, ჩაერიონ ჩვენი ორგანიზაციის საქმიანობაში. ამიტომ მივმართეთ შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციას, ასევე მსოფლიოს მასწავლებელთა კავშირს, მათ შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციაში სარჩელი შეიტანეს.

9 ივნისს ჟენევაში გაიმართა სტანდარტების კომისიის სხდომა, რომელზეც სასწრაფოდ განიხილეს ეს საკითხი და მიიღეს შესაბამისი გადაწყვეტილება. რამდენიმე დღის წინ საქართველოში იმყოფებოდა ევროპის მასწავლებელთა პროფკავშირებისა და მსოფლიოს მასწავლებელთა პროფკავშირების მიერ გამოყოფილი კომისია, რომელიც შეისწავლიდა, ერევიან თუ არა სახელმწიფო სტრუქტურები ჩვენს საქმიანობაში.

რესურსცენტრების არაერთმა ხელმძღვანელმა გვითხრა, რომ მათ პირდაპირ ავადებენ, უთხრან სკოლის ღირექტორებს, ჩვენს ანგარიშზე საწევრო არ გადმორიცხონ. სასტუმრო "ქორთიარდ მერიოტში" შემდგარ შეხვედრაზე შაშკინმა განუცხადა სკოლის ღირექტორებს, ვინც პედაგოგთა და მეცნიერთა თავისუფალ პროფკავშირს საწევროს გადაურიცხავთ ან მათთან კონტრაქტს დადებთ, დაისჯებით.

არადა, დღესაც ძალაშია ჯერ კიდევ 1998 წელს ჩვენსა და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის გაფორმებული ხელშეკრულება, რომლის თანახმადაც, სამინისტრომ ცენტრადიზებული წესით უნდა გადმორიცხოს საწევროები, ახლა კი ცდილობენ, მათ შორის შეთითხნილი ტერესიუჟეტებით, ყველაფერი მასწავლებლებსა და სკოლის ღირექტორებს გადააბრალონ.

P.S. ამ საკითხებზე განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილის, აკაკი სეფერთელაძის კომენტარისთვის სამინისტროს პრესსამსახურის უფროსს, ნინო პოტრუხეშვიას დავუკავშირდით, მაგრამ ინტერვიუზე შეთანხმება შეუძლებელი აღმოჩნდა.

ნინო კვიტაშვიდი

ყოველკვირეული გაზეთი "ყველა სიახლე"
(გამოღის ხუთშაბათობით)